

Motion till riksdagen

1987/88:N5

av Alf Svensson (c)

med anledning av prop. 1987/88:11 om ändringar i reglementet för allmänna pensionsfonden, m. m.

Nej till utökat fondägande!

Regeringens proposition föreslår vissa ändringar i reglementet för allmänna pensionsfonden. En del av förslagen innebär klara förbättringar. En sådan är att riksdagen får möjlighet att granska samtliga fondstyrelser årsredovisningar.

Förslaget att första–tredje fondstyrelserna skall få möjlighet att i placeringssyfte förvärva fast egendom är mindre välbetänkt och avvisas i denna motion.

Kds anser att det bästa sättet att trygga framtida pensioner är att avveckla löntagarfonderna och överföra löntagarfondernas medel till AP-fonderna. Mot denna bakgrund ser vi ingen anledning att utöka löntagarfondernas befogenheter genom en förändring i reglementet.

Fjärde fondstyrelsen har begärt utökade möjligheter att göra utlandsplaceringar. Styrelsen har begärt att den nuvarande ramen för utlandsplaceringar utökas från nuvarande 1% till 2% av det bokförda kapitalet. De flesta remissinstanser som yttrat sig i frågan har tillstyrkt förslaget. Trots detta vill inte regeringen medverka till detta. Med tanke på Sveriges internationella beroende och att utländska företag etablerar sig på den svenska marknaden kan det ur informationssynpunkt vara värdefullt om fonden kunde få denna utökade placeringsmöjlighet trots att fondens egentliga syfte skulle vara att hjälpa till med kapitalförsörjningen för de svenska företagen. Kds har den uppfattningen att staten genom gynnsamma skatteregler bör stimulera hushållen till att spara i aktier. Vi förordar också att företagsvisa vinstdelningssystem uppmuntras. Med en sådan politik skulle företagens kapitalförsörjning tryggas utan att fjärde AP-fonden utökas eller att en femte fond inrättas.

I propositionen föreslås att första–tredje fondstyrelserna ges möjlighet att lämna direktlån till bolag och ekonomiska föreningar. Kds ser inte denna typ av utlåningsverksamhet som en angelägenhet för fonderna. Bankväsendet är den form som är bäst lämpad att även framdeles svara för detta. Det finns enligt kds synsätt ingen anledning att inom fonderna bygga upp en kompetens som redan i dag existerar inom bankerna.

Kds avvisar förslaget om möjlighet för första–tredje fondstyrelserna att placera medel i fast egendom. Det kan med fog ifrågasättas om det är

lämpligt att ytterligare förstärka det passiva institutionella ägandet när det gäller fastigheter i allmänhet och bostadsfastigheter i synnerhet. Det erforderliga samhällsägandet av bostadsfastigheter bör klaras genom de allmännyttiga kommunala bostadsbolagen. Det som när det gäller bostadssektorn bör stimuleras och uppmuntras är ett utökat ägande av bostäder, bl.a. genom bostadsrättsföreningar. Passivt ägande av bostadsfastigheter med ägaren på långt avstånd från de boende bör inte uppmuntras. Placeringen av pensionspengar som ägarkapital i fastigheter har drivit upp fastighetspriserna och därmed förväntningsvärdena på fastigheter med efterföljande avkastningskrav. Detta leder till allt högre boendekostnader. Till en viss del kan denna utveckling vara inflationsdrivande. AP-fonderna bör behålla sin tidigare roll som utlånare av kapital till bostadsförsörjningen m. m.

Hemställan

Mot bakgrund av ovanstående hemställs

1. att riksdagen beslutar avslå förslagen om ändring i lagen med reglemente för allmänna pensionsfonden vad avser 12, 15 och 36 §§,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om möjligheten för fjärde fondstyrelsen att göra utlandsplaceringar.

Stockholm den 16 november 1987

Alf Svensson (c)